

**Nasjonalparkstyret
for Jotunheimen
og Utladalen**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk fjellsenter
Brubakken 2, 2686 Lom
Luster kommune,
Kommunehuset, 6868 Gaupne

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 948 80 564
fmoppoost@fylkesmannen.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/jotunheimen>

Stiftelsen Phoenix v/ Terje Turøy

Saksbehandler Kari Sveen

Vår ref. 2018/4236-2 432.3

Dykkar ref.

Dato 01.08.2018

Jotunheimen nasjonalpark - Dispensasjon - 2018 - Oppsetting av teltleir ved Gjendebu - Stiftelsen Phoenix

Det vises til søknad ved e-post av 12.07.18 med følgende ordlyd:

«Vi søker med dette om dispensasjon til å campe innerst ved Gjendevann fra tirsdag 7. august til fredag 10. august 2018.

Dette er en dag mer enn det forskriften sier om telting i utmark.

Vi som søker er Stiftelsen Phoenix, en behandlingsinstitusjon for rusavhengige, beliggende i Eidsberg kommune i Østfold. Hvert år gjennomfører vi en fottur i Jotunheimen for våre beboere, som en del av vårt behandlingsopplegg. Vi vil sette opp 6 lavvoer, og blir ca 30 personer. Tirsdag til torsdag bor vi i leiren. Torsdag deler vi oss i to grupper hvor en gruppe går til Svartdalspiggen og overnatter på platået der oppe, og en gruppe går til Hellefossen og overnatter der. Om vi har noen som av ulike årsaker ikke kan gjennomføre disse turene blir de i campen ved Gjende. Vi håper på en positiv tilbakemelding.»

Søknaden inneholder ingen opplysninger om organisering av leiren med opplegg for avfallshåndtering og toalettløsning, og det er ved e-post av 30.07.18 etterlyst en slik beskrivelse. Direktør Terje Turøy har gitt slik svar på forespørselen:

«Vi tar all søppel med oss ut fra området. Når det gjelder toalett, så graver vi latriner som vi lukker igjen når vi bryter opp campen. Vi har en høy bevissthet rundt skånsom bruk av naturen, og formidler dette som en del av opplegget til våre beboere.»

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Nasjonalparkstyret har delegert forvaltningsmyndighet for Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde i medhold av vedtekter revidert 13.08.2015.

Etter vedtak i Nasjonalparkstyret for Jotunheimen og Utladalen den 11. mai 2016 er myndighet til å treffe vedtak i kurante saker etter de spesifiserte dispensasjonsreglene i verneforskrifta delegert til nasjonalparkforvalter. Det samme gjelder for saker etter naturmangfoldlova § 48 der det er etablert forvaltningspraksis fra tilsvarende saker.

Verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark av 14.11.14

Verneforskrifta § 3 pkt. 5.1 og 5.2 har følgende regler for ferdsel:

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsamt og ta omsyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminne.

5.2 Organisert ferdsel

Organisert ferdsel som kan skade naturmiljøet, eller ferdselsformer som kan skade naturmiljøet, må ha særskilt løyve av forvaltningsstyresmakta. Forvaltningsplanen skal avklare kva for ferdsel som krev løyve.

Pkt. 7.1 har et generelt forbud mot forsøpling: «All slags ureining og forsøpling er forbode.»

Forvaltningsplan

Arrangement og organisert ferdsel som har et visst omfang må søke om tillatelse.

Vurdering:

Det er mange som kommer hit med Gjendebåten, og nærområdet rundt Gjendebu er et svært viktig friluftsområde både for folk som oppholder seg på turisthytta og for de som tar seg en tur inn for å oppleve nasjonalparken utan å behøve å gå så langt fra båtbyggga.

Ved overnatting i større grupper er det viktig å unngå terrengslitasje på særlig sårbare naturområder og å ha et godt system for søppelhåndtering. Også toalettbesøk i terrenget vil kunne bli en belastning på miljøet når en har konsentrert telting, og dette er spesielt merkbart i områder med stor utfart og flere som benytter samme område til telting/opphold/ferdsel i løpet av sesongen. Gjende er et svært populært utfartsområde, og aktiviteten må vurderes etter samla belastning. Gruppa opplyser å ha organisert opplegget slik at de tar all søppel med ut fra området, og at de håndterer toalettavfall ved å grave latriner som lukkes ved avslutning av campen.

Vurdering etter naturmangfoldlovas §§ 8-12:

- *Kunnskapsgrunnlaget* (§ 8) om naturmangfold i Gjendeområdet er godt. Området i vestenden av Gjende har et rikt planteliv og er lokalitet for våtmarksfugl, men det er ikke registrert særlig sårbare arter som gjør at en bør unngå ferdsel ute på de flate partiene mot innsjøen på seinsommeren.
- *Føre-var-prinsippet* (§ 9) og *Økosystemtilnærming og samla belastning* (§ 10) tilsier at det må være strenge vilkår for opprydding og organisering av toalettløsning for at områder utenom arealene som er tilrettelagt for telting i regi av Gjendebu Turisthytte skal kunne brukes til organisert ferdsel. En tillatelse vil danne presedens for påfølgende grupper, og hvert enkeltvedtak må vurderes i forhold til samla belastning når presedensvirkning medfører at en må forvente flere lignende saker. Arrangementet er lagt til en lokalitet med relativt stort besøkspress, og dersom en åpner for slike teltleirer vil området på sikt trolig få tydelige spor etter bruken. Toalettavfall er et spesielt problem når mange samles i nærturområdet til et populært besøksmål i nasjonalparken. Organisering med latrine vil hindre uhygieniske forhold, men med mange grupper gjennom sesongen kan det på sikt likevel oppstå situasjoner som gjør at en må vurdere en strengere praksis. Gjentatte operasjoner med graving av latrine vil kunne påvirke naturmiljøet på en negativ måte. Regler for organisert ferdsel vil bli nærmere vurdert ved revisjon av forvaltningsplanen.
- § 11 om at «kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver» tilsier at arrangøren må ha et opplegg for å ta hånd om alt avfall som oppstår rundt teltleiren, inkludert toalettavfall.
- § 12 *Miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetode*: Ikke relevant

Konklusjon

Det er etter vurdering av samla belastning på området og hensyn til presedens for lignende saker nødvendig med strenge vilkår for etablering av en større camp i et område med generelt stor ferdsel. Det er ikke offentlig renovasjonsordning i parken, slik at alt søppel må fraktes ut. Når det gjelder skissert opplegg for håndtering av toalettavfall forutsettes det at dette er avklart med grunneier, da allemannsretten ikke omfatter rett til graving eller andre terrenginngrep i forbindelse med telting/rasting i naturen.

Det er på grunnlag av vurdering over gjort slik delegert vedtak:

Med hjemmel i verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark § 3 pkt. 5.2 får Stiftelsen Phoenix dispensasjon for etablering av teltleir vest for Gjende på følgende vilkår:

- **Leiren må etableres etter et prinsipp om sporløs ferdsel. Alt avfall må transporteres ut ved avslutning av leiren. Det er ikke offentlig renovasjonsordning i nasjonalparken, slik at søppel fra leiren må tas med ut av verneområdet.**
- **Toalettavfall: Graving av latrine bidrar til å hindre forsøpling og uhygieniske forhold i området rundt leiren. Det forutsettes at dette er avklart med grunneier / fjellstyre.**
- **Tillatelsen gjelder for perioden 7. august - 10. august 2018.**
- **Vilkår for organisert ferdsel vil bli nærmere vurdert ved pågående revisjon av forvaltningsplanen.**

SNO v/ Rigmor Solem er varslet ved kopi av dette brevet.

Dispensasjonen gjelder i forhold til verneforskrift for Jotunheimen nasjonalpark. Det forutsettes at grunneier ikke har innvendinger til opphold ut over to døgn (friluftslovas § 9) og at graving av latriner er avklart med grunneier.

Vedtaket kan påklages etter reglene i forvaltningslova. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via nasjonalparkstyret innen 3 uker etter mottatt vedtak.

Med hilsen

Kari Sveen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift

Kopi til:

Lom kommune
Fylkesmannen i Oppland
Lom fjellstyre
Statskog
Gjendebu Turisthytte v/ Lars Åge Hilde
SNO v/ Rigmor Solem
Magnus Snøtun

Midtgard	2686	LOM
Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Postboks 94	2686	LOM